

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 680/2024
08.08.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Јасмине Стаменковић и Татјане Ђурица, чланова већа, у парници по тужби тужиоца - противтуженог Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ са п.о. Београд, чији је пуномоћник Ђуро Живковић, адвокат из ..., против туженог - противтужиоца Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д. Београд, чији је пуномоћник Александар Ђорђевић, адвокат из ..., ради дуга, вредност предмета спора по тужби 38.128.218,80 динара, а по противтужби 18.052.899,29 динара, одлучујући о ревизији тужиоца - противтуженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 5262/22 од 29.02.2024. године, у седници одржаној дана 08.08.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца - противтуженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 5262/22 од 29.02.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог – противтужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 5262/22 од 29.02.2024. године, одбијена је жалба тужиоца – противтуженог, као неоснована и потврђена пресуда Привредног суда у Београду П 304/20 од 14.04.2022. године у ставовима првом, другом и петом изреке, којом је укинута решење о извршењу Привредног суда у Београду ИИв 5780/19 од 23.09.2019. године у целости; одбијен тужбени захтев тужиоца - противтуженог којим је тражио да суд обавезе туженог - противтужиоца да му исплати 38.128.218,80 динара са законском затезном каматом на појединачне износе и од датума ближе наведених у изреци првостепене пресуде до исплате, као неоснован и одлучено да свака страна сноси своје трошкове.

Против другостепене пресуде тужилац - противтужени је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права са предлогом да Врховни суд преиначи нижестепене пресуде и усвоји тужбени захтев. У одговору на ревизију тужени – противтужилац је оспорио ревизијске наводе тужиоца – противтуженог, а трошкове поводом састава одговора на ревизију је тражио и определио.

Испитујући побијану пресуду у границама ревизијских навода, у складу са одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23 – др. закон), Врховни суд је утврдио да ревизија тужиоца – противтуженог није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. На друге битне повреде одредаба парничног поступка, ревидент не указује.

Предмет тужбеног захтева је потраживање тужиоца – противтуженог у износу од 38.128.218,80 динара са припадајућом законском затезном каматом, на име накнаде за коришћење јавних добара за 2019. годину.

Из утврђеног чињеничног стања произлази да су парничне странке биле у пословном односу по основу 58 Уговора о закупу шумског земљишта (ближе специфицираних на страни 2. другостепене пресуде), са анексима 1. уговора и то тужилац, као корисник непокретности (шумског земљишта) у државној својини на кат. парцелама у катастарским општинама ближе наведеним у тексту предметних уговора и тужени, као закупац. Уговорима је предвиђено да је обавеза закупца да плаћа годишњу закупнину у висини утврђеној по важећем ценовнику коришћења шумског земљишта тужиоца. Уговори су закључени на период од 10 година, почев од 01.01.2010. до 31.12.2019. године, уз могућност продужења, а најдуже до привођења земљишта намени. Анексима 1. уговора извршено је усклађивање цене закупа, у складу са одлуком надзорног одбора тужиоца од 12.04.2017. године. Сви уговори закључени су ради постављања инфраструктуре за електронске комуникације. Тужени је за први квартал 2019. године исплатио 18.819.358,22 динара, уз напомену да наведени износ плаћа да би избегао утужење, те да задржава право на повраћај, ако у конкретном случају треба платити само накнаду за коришћење шумског добра, а не и закупнину. Износе по рачунима за преостале квартале 2019. године је одбио да плати, а које износе тужилац у парници потражује, позивајући се на то да нема места наплати закупнине у висини прописаној првобитно закљученим уговорима о закупу, већ само наплати законом предвиђене накнаде за коришћење шумског добра у државној својини. Из налаза и мишљења вештака економско - финансијске струке, утврђено је да накнада за коришћење земљишта за 2019. годину, према Закону о накнади за коришћење јавних добара, који се примењује почев од 01.01.2019. године износи 766.458,93 динара.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд закључује да је тужбени захтев неоснован па исти одбија са позивом на одредбе чл. 63. - 66. Закона о накнадама за коришћење јавних добара, те чл. 27. ЗОО. Другостепени суд прихвата становиште првостепеног суда у погледу закључка да се у складу са Законом о накнадама за коришћење јавних добара не могу наплаћивати и закупнина и накнада за коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене, те потврђује првостепену пресуду.

Врховни суд налази да су нижестепени судови правилном применом материјалног права закључили да је тужбени захтев неоснован.

Одредбом члана 63. став 1, ст. 2. тач. 2) и ст. 3. Закона о накнадама за коришћење јавних добара, који је почео да се примењује од 01.01.2019. године, прописано је да је обвезник накнаде за коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене, лице које користи шумско земљиште у државној својини у нешумске намене. Под коришћењем шумског земљишта у државној својини у нешумске намене подразумева се коришћење шумског земљишта за намене које нису у функцији газдовања шумама у складу са планским документима, а које су разврстане према сродности коришћења шумског земљишта, између осталог, за постављене подземне и надземне објекте и водове комуналне и енергетске инфраструктуре, као и постављену инфраструктуру за електронске комуникације. Обвезнику накнаде за коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене не може се наплаћивати закупнина за то шумско земљиште у државној својини. Према одредби члана 64. тач. 1. истог закона, основица накнаде за коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене је површина земљишта изражена у метрима квадратним (м²) за намене из члана 63. став 2. тач. 2) тог закона. Чланом 65. Закона о накнадама за коришћење јавних добара прописано је да су висине накнада за коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене, по појединачној намени коришћења, утврђене су у Прилогу 3, у Табелама 1. до 6. тог закона. У Прилогу 3. Табела 2.2. наведеног закона, прописано је да се од 01.01.2019. године, за коришћење земљишта за постављање водова комуналне и енергетске инфраструктуре, као и инфраструктуре за електронске комуникације, плаћа годишња накнада у износу од 18,00 дин./м². Одредбом чл. 66. став 1. и 2. истог закона прописано је да накнаду за коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене утврђује решењем корисник шума и шумског земљишта. Накнаде за намене из члана 63. став 2. тач. 1), 2), 4) и 5) овог закона утврђују се за календарску годину, а плаћање се врши аконтационо, у једнаким месечним ратама, до 15. у месецу за претходни месец и коначно по истеку године, уколико по истеку године постоји разлика у односу на основицу накнаде на основу које је утврђена аконтација у току године. Према одредби чл. 275. ст.1. Закона о накнадама за коришћење јавних добара, обавезе по основу накнада које су настале, а нису плаћене до дана ступања на снагу овог закона, измириће се у складу са прописима који су били на снази у време настанка обавезе. Одредбом члана 279. прописано је да тај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењиваће се од 1. јануара 2019. године, осим одредаба чл. 134-139. овог закона које ће се примењивати од 1. марта 2019. године, као и одредаба чл. 154-164. овог закона које ће се примењивати од 1. јануара 2020. године.

Одредбом члана 27. Закона о облигационим односима прописано је да су одредбе прописа којима се, делимично или у целини, одређује садржина уговора саставни делови тих уговора, те их употпуњавају или ступају на место уговорних одредби које нису у сагласности са њима.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, правилан је закључак нижестепених судова да почев од 01.01.2019. године корисник шуме - тужилац, може наплаћивати накнаду за коришћење шумског земљишта у нешумске намене, по цени која је утврђена у Прилогу 3. Табела 2.2. у складу са којим по м² висина накнаде износи 18,00 динара. Висина накнаде је утврђена императивном законском нормом, те се након ступања овог закона на снагу и од момента од када је овај закон почео да се примењује - 01.01.2019. године, може наплаћивати само накнада која је утврђена законом.

Тужени је користио шумско земљиште којим управља тужилац за постављање подземних и надземних објеката и водова комуналне и енергетске инфраструктуре, као и инфраструктуре за електронске комуникације, тако да је његова законска обавеза да плати за такво коришћење накнаду за коришћење шумског земљишта, а која се, како је предвиђено законом, утврђује решењем тужиоца, као предузећа које управља тим шумским земљиштем. Закон о накнадама за коришћење јавних добара прописује у напред цитираном члану 63. ст.1. да се обвезнику накнаде за коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене не може се наплаћивати закупнина за то шумско земљиште у државној својини, а што је било могуће пре 01.01.2019. године. Поводом напред наведеног, неосновано ревидент у ревизији истиче да су нижестепени судови у парници одлучивали као о управној ствари и да су „прерушили“ облигациони однос по основу уговора о закупу у управну ствар. Са тим у вези, правилан је закључак другостепеног суда да је у складу са Законом о шумама (Сл. Гласник РС 95/2018), према верзији која је у примени од 01.01.2019. године, закључење уговора о закупу шумског земљишта у државној својини дозвољен правни посао под условима прописаним законом. Даном ступања на снагу Закона о накнадама за коришћење јавних добара, законом је дефинисан битан елемент закључених уговора о закупу - висина накнаде. Наведено је управо сагласно одредби чл. 27. ст. 2. Закона о облигационим односима, према којој су одредбе прописа којима се делимично одређује садржина уговора саставни делови тих уговора, те ступају на место уговорних одредби које нису у сагласности са њима. То не значи да се на тај начин одлучује о управној ствари, како ревидент указује. Дакле, насупрот ревизијским наводима тужиоца, смисао наведене одредбе закона је управо да регулише ситуацију која доводи до ограничења слободне воље страна уговорница, које ограничење се огледа у томе да закључени уговор одређене садржине мора бити уподобљен одредбама закона којима је прописана обавезна садржина такве врсте уговора. Ревидент указује на то да исти није по закону обавезан да закључи уговор, у смислу члана 27. став 1. ЗОО. Међутим, овде се не ради о обавезном закључењу уговора предвиђеном ставом 1. наведеног члана, већ о обавезној садржини уговора (већ закљученог између тужиоца и туженог) која је прописана ставом 2. истог члана и која обавезна садржина је законом наметнута. Што се тиче навода ревидента да се у конкретном случају примењују одредбе чл. 567. и 583. ЗОО, Врховни суд указује на то да се ради о закупу који за предмет има коришћење шумског земљишта у државној својини ради постављања инфраструктуре за електронске комуникације, те се у том случају примењују одредбе Закона о шумама и Закона о накнадама за коришћење јавних добара, као закона који су *lex specialis* у односу на Закон о облигационим односима. Не ради се у конкретном случају о постојању правне празнине, како ревидент указује, будући да закуп представља двостран правни посао којим се закуподавац обавезује да другој страни закупцу преда на употребу одређену ствар, а купац се обавезује да му за то плаћа накнаду. У овом случају на употребу – коришћење, туженом је дато шумско земљиште у државној својини, те се следом на овај уговорни однос имају применити императивне одредбе закона који регулишу питање накнаде за давање на коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене. Са тим у вези, неосновано ревидент указује да нису примењена начела облигационог права у смислу дужности испуњења обавеза, садржана у чл. 17. ЗОО.

Тужилац у ревизији понавља жалбене наводе да му нису посебним законима предата јавна овлашћења за вођење управног поступка и за одлучивање у управном поступку о давању на коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене, као и да исти нема својство управног органа из чл. 1. Закона о општем

управном поступку. Ови наводи су неосновани. Правилно је другостепени суд указао на то да је управо одредбом чл. 66. Закона о накнадама за коришћење јавних добара дато овлашћење тужиоцу, као неспорном кориснику шуме и шумског земљишта који је у режиму јавне својине, да решењем утврди накнаду за коришћење шумског земљишта. Стога, насупротив ревизијским наводима, тужилац има овлашћење за доношење решења којим ће се утврдити висина накнаде за коришћење шумског земљишта у сврхе потребне туженом у конкретном случају. Висина накнаде утврђена је законом те не постоје сметње да се, имајући у виду квадратуру која је потребна туженом ради постављања инфраструктуре за електронске комуникације, решењем утврди укупна накнада за коришћење тог земљишта у складу са важећим Законом о накнадама за коришћење јавних добара и то од момента почета важења закона, на шта је правилно указао и другостепени суд.

Имајући у виду да тужилац - противтужени није доказао колико износи висина неисплаћене накнаде за утужени период, те да износ који је уплаћен од стране туженог за први квартал 2019. године представља аконтационо плаћање, то су правилно нижестепени судови одбили тужбени захтев.

На основу свега напред изложеног, Врховни суд је одбио ревизију тужиоца - противтуженог као неосновану и применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу првом изреке пресуде.

На основу овлашћења из члана 165. став 1. ЗПП, у ставу другом изреке ове пресуде, одбијен је захтев туженог - противтужиоца за накнаду трошкова на име састава одговора на ревизију, јер се не ради о трошковима потребним ради вођења парнице сагласно чл. 154. ЗПП.

**Председник већа-судија
Татјана Матковић Стефановић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић